

Beloften Studentbegeleiding

Externe analyse hogescholen

**Bregje van Zundert en
Daphne Wiersema**

**Project Versterken
Studentbegeleiding op maat**
Hogeschool van Amsterdam

Inhoudsopgave

Achtergrond en aanpak

Een belofte

Ingrediënten van de beloften

Avans

Inholland

Haagse Hogeschool

Hogeschool Utrecht

Fontys

Saxion

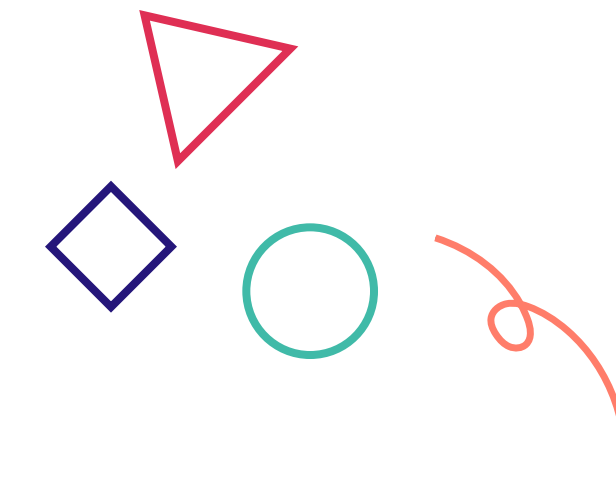
Hogeschool Leiden

Hogeschool Rotterdam

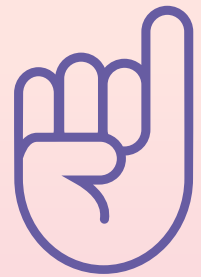
Hogeschool Zuyd

Van belofte op papier naar de praktijk

Tips & best practices

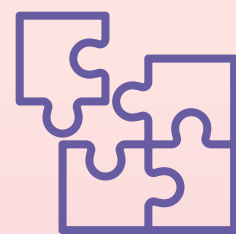
Achtergrond en aanpak

De HvA wil een belofte/belofte(n) voor de student ontwikkelen waarin staat wat een student aan de HvA minimaal kan verwachten op het gebied van begeleiding tijdens zijn gehele studie.

Om tot de beloften te komen, wil de HvA leren van de aanpak van andere hogescholen.

Er is ook uitgevraagd hoe de beloften geïmplementeerd werden en hoe deze doorwerken in de onderwijspraktijk.

9 Hogescholen geconsulteerd

(Randstedelijk + aantal waarin we geïnteresseerd waren)

- ▶ Hogeschool Inholland
- ▶ Hogeschool Rotterdam
- ▶ Hogeschool Utrecht
- ▶ Hogeschool Leiden
- ▶ Haagse Hogeschool
- ▶ Fontys Hogeschool
- ▶ Avans Hogeschool
- ▶ Hogeschool Zuyd
- ▶ Hogeschool Saxion

Een belofte

Hoeveel belofte?

3 hogescholen (Avans, de Haagse Hogeschool, Fontys) hebben **centrale beloften studentbegeleiding**.

Inholland werkt momenteel aan een meer **centrale aanpak** en **visie op studentbegeleiding**.

Bij Hogeschool Leiden gaan 2 van de 5 centrale ontwerpprincipes over begeleiding: **'een vliegende start'** en **betekenisvol begeleiden'**.

Hogeschool Rotterdam werkt centraal vanuit de **'Pedagogiek van de hoge verwachting'**.

Saxion heeft geen centrale belofte, maar werkt vanuit een **hernieuwde visie op studietoetsing** in thuis teams.

Hogeschool Utrecht werkt vanuit een **pedagogische benadering** van de student, gekoppeld aan studentsucces.

Bij Hogeschool Zuyd is **'meer en betere begeleiding van studenten'** een van de 5 kwaliteitsafspraken.

Ingrediënten van de beloften

De beloften gaan over het recht van de student op een begeleider gedurende zijn hele studie, die de student begeleidt in zijn pers./professionele ontwikkeling.

Met aandacht voor studentsucces en studentenwelzijn. Oog voor de ontwikkeling van talenten. Nadruk op zelfregie. En het je thuis voelen (sense of belonging, studentbinding)

Avans

Belofte 1

De student ontvangt begeleiding bij studie, loopbaanontwikkeling en professionele ontwikkeling in leeromgevingen zowel binnen als buiten Avans. Daarbij is er aandacht voor het individuele welzijn.

Belofte 2

De student krijgt ruimte om een eigen professionele identiteit te ontwikkelen.

Belofte 3

De student wordt ondersteund bij het versterken van het zelfregulerend vermogen en bij het maken van eigen keuzes.

Om de beloftes te kunnen realiseren worden er randvoorwaarden afgesproken op zowel instellingsniveau als opleidingsniveau.

Belofte 4

De student heeft een vertrouwde thuishaven.

Belofte 5

De student ervaart begeleiding als aansluitend, stimulerend en laagdrempelig.

Belofte 6

De student heeft recht op toegang tot extra begeleidingsaanbod. Het is duidelijk hoe begeleiding is georganiseerd en met welke vraag een student bij wie en waar terecht kan.

Inholland

Leercoaching bij InHolland

Geen centraal beleid of visie op studentenbegeleiding; accent op eigenaarschap onderwijsteams, studentbegeleiding wordt leercoaching genoemd.

Wel aspecten opgenomen in nieuwe strategie, met nadruk op het ontwikkelen van zelfregie bij de student

Studentenbegeleiding ligt dus volledig bij de domeinen/opleidingen, maar aanvullend de volgende hogeschoolbrede faciliteiten:

- ▶ Studentendecanen
- ▶ StudentSuccesCentra (SSC)

Zoektocht nog naar hoe de SSC's aansluiten op de begeleiding van de opleidingen.

Haagse Hogeschool

5 ijkpunten:

1. We coachen studenten in hun ontwikkeling tot wereldburger.

- ▶ Elke student wordt gecoacht op zijn persoonlijke ontwikkeling.
- ▶ De ontwikkeling tot professional en tot wereldburger is geïntegreerd in het curriculum.

2. We zorgen voor binding en een veilig studieklimaat

- ▶ Studentcoaches zijn betrokken en competent.
- ▶ Ouderejaarsstudenten worden ingezet voor het wegwijs maken van eerstejaars in organisatorische en praktische zaken.

3. Begeleiding en coaching is een gedeelde verantwoordelijkheid van het docententeam

- ▶ Het gehele docententeam is verantwoordelijk voor het monitoren van de voortgang van de individuele studenten en voor het letten op hun welbevinden.

4. We begeleiden en coachen studenten gedurende hun gehele studie

- ▶ Studenten hebben hun gehele verblijfsduur recht op begeleiding en coaching en weten te allen tijde wie hun studentcoach is.
- ▶ Studenten starten met een introductieprogramma en hebben in de eerste paar weken een individueel intakegesprek met hun studentcoach.
- ▶ Elke student heeft in het tweede jaar minimaal één gesprek per semester.
- ▶ Studenten hebben in jaar 3 en 4 en de jaren daarna minimaal een gesprek per jaar.

5. We leren studenten leren

- ▶ In het eerste jaar besteden we expliciet aandacht aan studievaardigheden.

Hogeschool Utrecht

In de HU geven we begeleiding vorm op basis van de volgende uitgangspunten:

- ▶ De bedoeling van het begeleiden van studenten is het bijdragen aan studentsucces.
- ▶ Begeleiding in de HU is gericht op de brede vorming van de student als persoon én professional, met als doel het voorbereiden op de wereld waarin zij duurzaam en succesvol een bijdrage gaan leveren aan de maatschappij.
- ▶ Begeleiding in de HU is gebaseerd op kwalificatie, socialisatie en subjectificatie van Biesta (Biesta, 2018); in ons onderwijs zijn deze drie elementen verbonden en verweven.
- ▶ Begeleiding in de HU is voor álle studenten gedurende de gehele studieloopbaan, niet alleen voor de studenten die er specifiek om vragen of begeleiding nodig hebben op specifieke issues.

- ▶ Middels maatwerk in begeleiding bevorderen we kansengelijkheid en een inclusief studieklimaat.
- ▶ We geven als HU-(leer)gemeenschap samen vorm aan begeleiding en versterken zo de sense of belonging.

Fontys

Om deze ambities en beloftes aan de student waar te kunnen maken, vertalen instituten uitgangspunten naar een visie of beleid met betrekking tot studentcoaching, zodat deze passen bij de onderwijsvisie, visie op leren en het pedagogisch didactisch model dat wordt gehanteerd.

1) Betrokkenheid en binding (Deci&Ryan (2002), Kappe (2017) en Tinto (2012))

Iedere student wordt gezien, maakt deel uit van een 'learning' community of professionele leergemeenschap en heeft binnen die gemeenschap één of meerdere coaches die toegankelijk en laagdrempelig benaderbaar zijn.

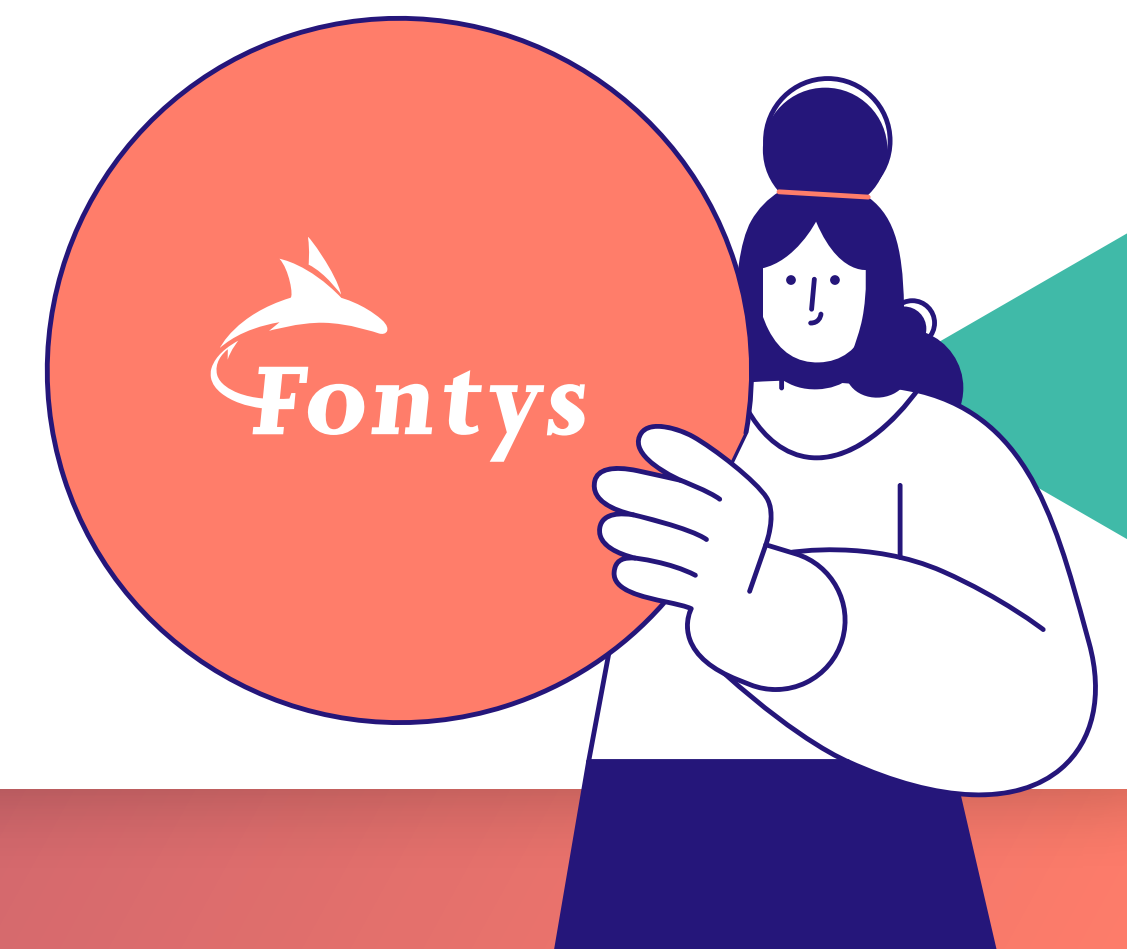
2) Betekenisvol en uitdagend (Deci&Ryan (2002), Hattie (2007), Kappe (2017))

Iedere student wordt regelmatig gevraagd en soms ook ongevraagd gecoacht om zijn talenten in te zetten om zijn loopbaandoelen te berei-

ken. De coach laat de student zien, ervaren of ontdekken wat de mogelijkheden zijn (ook de minder voor de hand liggende) om de volgende stap in zijn (studie)loopbaan te kunnen maken, de student ervaart zo meer keuzevrijheid (autonomie) en dat bevordert de studiemotivatie.

3) Persoonlijke professionele ontwikkeling en loopbaanontwikkeling. (Meijers en Mittendorff (2017), Mittendorff en Kienshuis (2014))

De (studie)loopbaan van de student is al gestart voordat hij bij Fontys binnenkomt en loopt ook door als de student alumnus is geworden.

Saxion

Uitgangspunten en afspraken Studiecoaching in thuishteams

Uitgangspunt 1

De thuisgroep vormt de ruggengraat van het Saxion Onderwijs Model, waarin voor de student de samenhang met verschillende onderdelen uit de opleiding duidelijk is en een congruent geheel vormen. De leeractiviteiten binnen de bijeenkomsten van de thuisgroep vormen een integraal onderdeel van het curriculum; inhoudelijk zijn leeractiviteiten verbonden met leeractiviteiten in de rest van het curriculum. Leeractiviteiten binnen de thuisgroep zijn gericht op leeruitkomsten die bijdragen aan de persoonlijke en professionele ontwikkeling van studenten. Bij Saxion werken studenten aan vakmanschap met een eigen profiel en de thuisgroep is met uitstek de plek waar aandacht is voor deze persoonlijke ontwikkeling.

Uitgangspunt 2

De thuisgroep is een kleine, consistente groep studenten uit hetzelfde leerjaar. De thuisgroep vormt een veilige, inclusieve en zo consistent mogelijke leeromgeving die professioneel wordt begeleid door een studentcoach gedurende de hele opleiding.

Hogeschool Leiden

2 van de 5 principes gaan over begeleiden:

1. Een vliegende start

(begeleiding in de eerste 100 dagen, leren studeren, landen, groepsvorming / binding)

4. Betekenisvol begeleiden

begeleiding gericht op persoonlijke ontwikkeling en professionele groei in een veilige, inclusieve omgeving.

Hogeschool Rotterdam

'Studenten kunnen hun talenten ontwikkelen als de leeromgeving kansen en begeleiding biedt, veilig en vertrouwd is en gericht is op persoonlijke en professionele ontwikkeling. Wij geven ons onderwijs daarom verder vorm met de focus op het vergroten van studentsucces.'

Er wordt ingezet op de volgende 7 topics om studentsucces te vergroten:

1. Onderwijskwaliteit: afgestemde onderwijsdoelen, studeerbaar onderwijs en begeleiding bij het leren leren en zelfsturing.
2. Hoge verwachtingen: 'Studentsucces vraagt daarnaast om een cultuur van hoge verwachtingen. Als docenten hoge verwachtingen laten zien met hun gedrag, presteren studenten beter.
3. Inclusieve hogeschool: de ontwikkeling van integraal burgerschap wordt integraal meegenomen in alle onderwijsprogramma's.
4. Professionele identiteit: begeleiding in keuze opleiding met informatie over beroepen en mogelijkheden en begeleiding tijdens studie in ontwikkeling prof identiteit van de student en het maken van keuzes die bij ze passen.
5. persoonlijke ontwikkeling: aandacht in het onderwijs voor het opbouwen en leren benutten van professioneel netwerk, socialisatie en persoonsvorming.
6. Curriculumopbouw: van een meer gestructureerd onderwijsprogramma naar meer keuzemogelijkheden.
7. Studenten als klankbord: studenten worden betrokken bij onderwijsuitvoer, onderwijsontwikkeling en besluitvorming hierover.

Hogeschool Zuyd

Studentbegeleiding

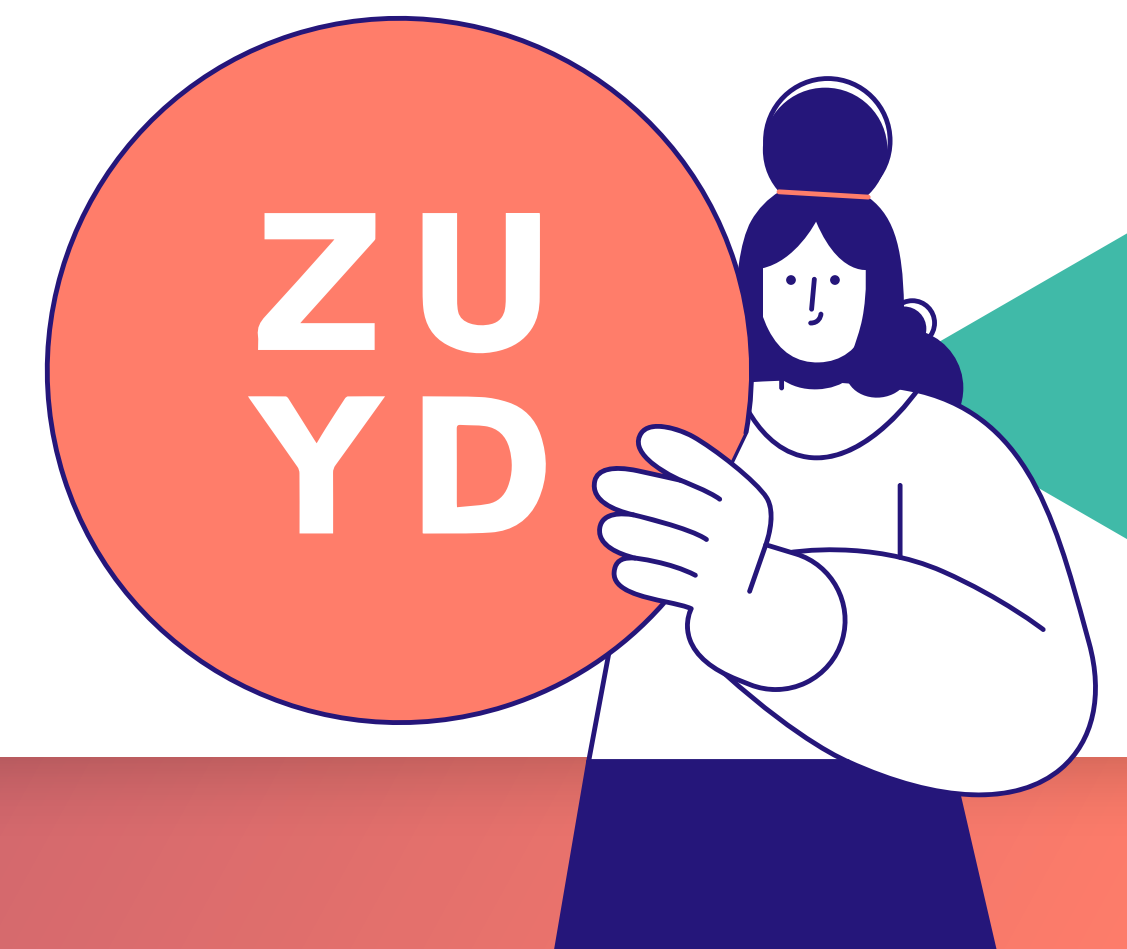
Als je bij Zuyd komt studeren, helpen we jou je weg te vinden. We vinden het belangrijk dat jij je tijdens je studie gezien, gehoord en gesteund voelt. We weten hoe belangrijk dit is en daarom investeren we hier een groot deel van het extra geld in zodat we jou nóg beter en vaker kunnen ondersteunen op de momenten dat jij dit het hardst nodig hebt.

Concreet betekent dat:

- ▶ Extra begeleiding als je aan je opleiding begint, zodat jij je thuis voelt en snel je weg kunt vinden in de opleiding.
- ▶ Extra begeleiding rondom je stage, zodat jij je goed kunt voorbereiden en je je ondersteund en verbonden voelt terwijl je nieuwe ervaringen opdoet.
- ▶ Extra begeleiding als je gaat afstuderen, zodat jij je opleiding succesvol af kunt ronden en klaar bent als beginnend professional.

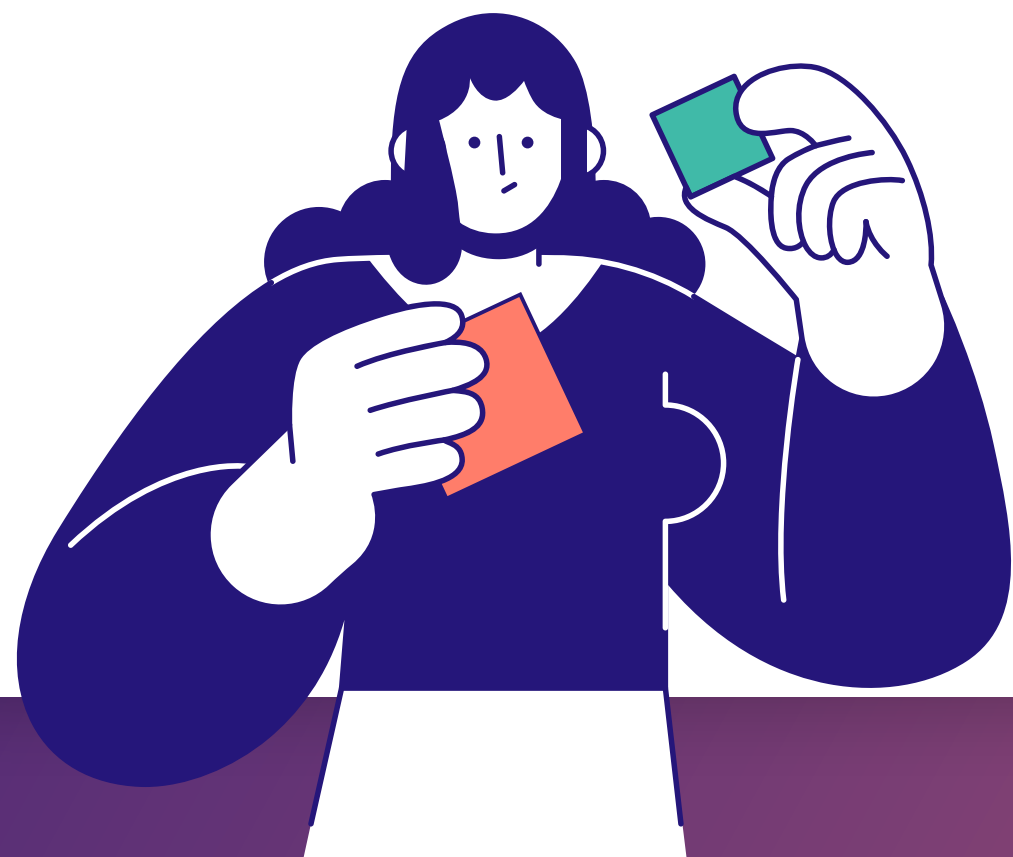
Zo voegen we meer waarde toe aan jouw ontwikkeling tijdens je opleiding en begin jij goed voorbereid aan je carrière.

Van belofte op papier naar de praktijk

Communicatie over de belofte

- ▶ Hogeschool Avans, Saxion, de Haagse hogeschool en Hogeschool Fontys hebben hun beloften opgenomen in hun OER.
- ▶ De beloften Studentbegeleiding staan veelal ook op extern toegankelijke websites. Ze zijn toegeschreven naar studenten voor, door en na de poort.

OER Haagse Hogeschool

Artikel 9 Studentcoaching

Lid 1 Elke student wordt begeleid door een studentcoach.

Lid 2 De student bepaalt in overleg met de studentcoach op welke manier de student zich wil ontwikkelen en op welke wijze de student invulling geeft aan het leerproces.

Lid 3 De student overlegt met de studentcoach over de voortgang van het leerproces.

Lid 4 De studentcoach voert begeleidingsgesprekken met de student. In het eerste jaar wordt daarbij ook aandacht besteed aan de verwijzende functie in het kader van het uit te brengen studieadvies.

Van deze gesprekken wordt een verslag opgesteld. Een afschrift van het verslag wordt aan de student verstrekt. De student tekent het verslag voor gezien of akkoord, eventueel met de aantekening 'gezien, maar niet akkoord'.

of neem een eigen regeling op.

Lid 5 De student kan een verzoek indienen bij de instituutsdirecteur om door een andere studentcoach begeleid te worden als de student hiervoor argumenten kan aandrazen.

Tips & best practices

Opstellen en naar de praktijk brengen van de beloften

- ▶ Neem in het gehele proces van opstellen beloften continu alle stakeholders mee (studenten, docenten, CvB). Creëer draagvlak. (zowel bottom-up als top-down)
- ▶ Neem de beloften op in de OER.
- ▶ Zorg voor eenduidigheid in de benamingen rondom studentbegeleiding en een eenduidige verwijstructuur. verschillende hogescholen (O.a. Hogeschool Leiden en Avans) werken met routekaarten.
- ▶ Houd een goede balans tussen kaders stellend centraal: bijvoorbeeld over

de randvoorwaarden op instellings- én opleidingsniveau die nodig zijn om de beloften te kunnen realiseren én het behoud van vrijheid en autonomie van opleidingen zelf, over hoe studentbegeleiding in het curriculum in te richten.

- ▶ Ondersteun opleidingen vanuit een faciliterende rol door het meegeven van ontwerpprincipes of verschillende scenario's voor de inrichting van studentbegeleiding.

colofon

AUTEURS

Bregje van Zundert en Daphne Wiersema

LECTORAAT

Kansrijke Schoolloopbanen in een Diverse Stad

DISCLAIMER

© 2024 Copyright Amsterdam University of Applied Sciences
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag
worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige
wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën,
of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de Hogeschool Amsterdam.